

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Sve osobe koje obavljaju trgovačku ili obrtničku djelatnost, poljoprivrednici i sve ostale fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost, uključujući slobodnu djelatnost koja je uređena zakonskim ili regulatornim instrumentom ili čiji je naziv zaštićen, te sve pravne osobe uređene privatnim pravom mogu biti predmet postupka zaštite od vjerovnika (*procédure de sauvegarde*), postupka reorganizacije pod nadzorom suda (*procédure de redressement judiciaire*) ili postupka sudske likvidacije (*procédure de liquidation judiciaire*).

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti u pogledu samostalnog poduzetnika (*auto-entrepreneur*).

Postupak zaštite od vjerovnika može se pokrenuti samo u pogledu osobe koja obavlja gospodarsku djelatnost. U slučaju reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije moguće je da je osoba u trenutku pokretanja postupka prestala s obavljanjem djelatnosti.

Pravne osobe uređene privatnim pravom koje mogu biti predmet postupka u slučaju nesolventnosti jesu trgovačka društva, društva uređena građanskim pravom, gospodarske interesne skupine, udruženja, sindikati, strukovne udruge ili trgovinska udruženja i radnička vijeća.

Postupak u slučaju nesolventnosti ne može se pokrenuti u pogledu udruženja uređenih privatnim pravom koja nemaju pravnu osobnost, kao što su zajednički pothvati ili društva u postupku osnivanja.

To vrijedi i za sve pravne osobe javnog prava.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika

Ako je dužnikove financijske izvještaje ovjerio revizor ili ako ih je izradio ovlaštena računovođa te ako dužnik ima više od 20 zaposlenika ili više od 3 milijuna EUR prometa ne uključujući porez ili više od 1,5 milijuna EUR u ukupnoj bilanci, dužnik može pokrenuti ubrzani postupak zaštite od vjerovnika (*procédure de sauvegarde accélérée*) i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika (*procédure de sauvegarde financière accélérée*). Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika dostupni su i dužniku s konsolidiranim financijskim izvještajima.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak zaštite od vjerovnika pokreće se ako je dužnik suočen s nepremostivim poteškoćama, ali još nije obustavio plaćanja.

Postupak reorganizacije pod nadzorom suda pokreće se ako je dužnik zbog nemogućnosti podmirivanja tekućih obveza s pomoću raspoložive imovine obustavio plaćanja.

Svrha je reorganizacije pod nadzorom suda nastavak obavljanja djelatnosti društva, očuvanje radnih mjesta i podmirenje obveza. Zahtjev za pokretanje tog postupka podnosi direktor poduzeća u roku od 45 dana od obustave plaćanja.

Postupak sudske likvidacije pokreće se ako je poduzeće obustavilo plaćanja i ako je jasno da nije moguća reorganizacija pod nadzorom suda.

Jedino dužnik može zatražiti pokretanje postupka zaštite od vjerovnika.

Međutim, osim dužnika, pokretanje postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije može zatražiti i vjerovnik ili javni tužitelj, pod uvjetom da nije pokrenut postupak mirenja (*procédure de conciliation* – postupak koji prethodi postupku u slučaju nesolventnosti).

Presuda o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti stupa na snagu na datum njezina donošenja, odnosno u ponoć na dan na koji je donesena.

Dužnika se obavješćuje o presudi o pokretanju postupka u roku od osam dana od datuma njezina donošenja; odluka se priopćuje i upraviteljima u slučaju nesolventnosti i javnom tužitelju, uključujući u drugim državama članicama u kojima dužnik ima poslovni nastan.

Odluka proizvodi trenutne učinke za sve strane.

U roku od petnaest dana od datuma donošenja presude u poslovni registar i registar trgovačkih društava, registar obrtničke komore ili posebni registar koji se vodi u tajništvu regionalnog suda unosi se navod o donošenju presude o pokretanju postupka.

Izvadak iz presude unosi se u Bodacc (službeni list građanskih i trgovačkih obavijesti) te u publikaciju koja sadržava pravne obavijesti mjesta u kojem dužnik ima registrirano sjedište ili poslovnu adresu.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika

Isto tako, postoje ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika može se pokrenuti na zahtjev dužnika koji sudjeluje u postupku mirenja i koji dokaže postojanje nacrt plana na temelju kojeg će zajamčiti održivost društva.

Činjenica da je dužnik obustavio plaćanja nije prepreka za pokretanje ubrzanog postupka zaštite od vjerovnika ako to stanje nije nastalo više od 45 dana prije datuma na koji je podnesen zahtjev za pokretanje postupka mirenja.

Ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika može se pokrenuti pod istim uvjetima kao ubrzani postupak zaštite od vjerovnika ako je iz financijskih izvještaja dužnika vidljivo da njegovo zaduženje omogućuje da plan donesu isključivo vjerovnici koji su članovi odbora kreditnih institucija.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Sva dužnikova imovina čini predmet postupka u slučaju nesolventnosti.

Kad je riječ o pravnoj osobi, uključena je samo imovina te osobe.

Ako je dužnik samostalni poduzetnik, to se odnosi i na svu njegovu osobnu imovinu.

Međutim, glavno mjesto stanovanja samostalnog poduzetnika koji obavlja trgovačku, industrijsku, obrtničku, poljoprivrednu ili slobodnu djelatnost ne može biti predmet zapljene profesionalnih vjerovnika.

Ostalo zemljište i građevine koji nisu namijenjeni za potrebe poslovanja mogu biti predmet izjave o zabrani zapljene. Ta izjava, koja mora imati javnobilježničku ovjeru i biti objavljena, proizvodi učinke samo u odnosu na profesionalne vjerovnike čija su prava nastala nakon objave.

Svrha zabrane zapljene glavnog mjesta stanovanja dužnika zaštita je dužnika i njegove obitelji.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Oduzimanje ovlasti dužniku

Zaštita od vjerovnika i reorganizacija pod nadzorom suda

U slučaju pokretanja postupka zaštite od vjerovnika ili postupka reorganizacije pod nadzorom suda dužniku se ne oduzimaju ovlasti te on nastavlja upravljati svojim poduzećem.

U okviru postupka zaštite od vjerovnika sud može imenovati upravitelja koji nadzire dužnika ili mu pomaže u upravljanju poduzećem u skladu sa zadaćama koje je u odluci utvrdio sud. U određenim slučajevima (kad je riječ o poduzećima s najmanje 20 zaposlenika ili više od 3 milijuna EUR prometa ne uključujući porez) takvo je imenovanje obvezno.

U slučaju postupka reorganizacije pod nadzorom suda sud isto tako može imenovati upravitelja (*administrateur judiciaire*) koji pomaže dužniku u upravljanju poduzećem ili sam njime upravlja, u cijelosti ili djelomično, umjesto dužnika. Takvo je imenovanje obvezno u istim slučajevima kao u okviru postupka zaštite od vjerovnika.

Sudska likvidacija

U slučaju pokretanja postupka sudske likvidacije dužniku se oduzimaju ovlasti upravljanja i raspolaganja imovinom. Likvidator (*liquidateur*) ostvaruje njegova prava i izvršava radnje u odnosu na njegovu poslovnu imovinu, što znači da likvidator preuzima obveze upravljanja njegovom imovinom.

Upravitelji u slučaju nesolventnosti

Upravitelji u slučaju nesolventnosti sudski su povjerenici pod nadzorom javnog tužitelja koji pripadaju reguliranim profesijama.

Osobe koje obavljaju specijalizirane profesije moraju biti unesene u nacionalne popise i ispunjavati stroge uvjete u pogledu sposobnosti i morala.

Isto tako, mogu se imenovati osobe koje nisu unesene u popise, ali koje imaju iskustvo ili određene kvalifikacije u pogledu predmeta.

Upravitelje u slučaju nesolventnosti imenuje sud pri pokretanju postupka.

Upravitelji u slučaju nesolventnosti mogu snositi građansku i kaznenu odgovornost u skladu s uvjetima općeg prava.

Naknade upravitelja utvrđuju se uredbom, u skladu s odgovarajućim ljestvicama; tako utvrđene troškove naknade sud naplaćuje dužniku.

Ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti i dužnika

Sudski upravitelj

U načelu sud koji pokreće postupak zaštite od vjerovnika ili postupak reorganizacije pod nadzorom suda imenuje upravitelja, kojeg može predložiti dužnik u postupku zaštite od vjerovnika ili javni tužitelj.

Njegovo imenovanje nije obvezno ako dužnik ima manje od 20 zaposlenika ili promet manji od 3 milijuna EUR ne uključujući porez.

U slučaju ubrzanog postupka zaštite od vjerovnika i ubrzanog postupka financijske zaštite od vjerovnika imenovanje upravitelja uvijek je obvezno.

U okviru postupka zaštite od vjerovnika dužniku se ne oduzimaju ovlasti te on nastavlja raspolagati i upravljati svojom imovinom, osim ako sud odluči drukčije.

Sudski upravitelj, ako ga je sud imenovao, nadzire dužnika ili mu pomaže u upravljanju poduzećem u skladu sa zadaćama koje je utvrdio sud.

U okviru postupka reorganizacije pod nadzorom suda sudski upravitelj pomaže dužniku u upravljanju poduzećem ili sam njime upravlja, u cijelosti ili djelomično, umjesto dužnika.

Sudski upravitelj mora poduzeti mjere potrebne za očuvanje prava poduzeća u odnosu na dužnike poduzeća te mjere potrebne za očuvanje proizvodnih kapaciteta ili osigurati da dužnik poduzme navedene mjere.

Sudski upravitelj ima posebne ovlasti, kao što su ovlast potpisivanja u svrhu upotrebe bankovnih računa dužnika kojem je zabranjeno izdavati čekove i zahtijevanje daljnje provedbe ugovora koji su u tijeku te provedbe potrebnih otpuštanja.

Sudski opunomoćenik

Sudskog opunomoćenika (*mandataire judiciaire*) uvijek imenuje sud u svim kolektivnim postupcima u slučaju nesolventnosti.

Njegova je zadaća zastupanje vjerovnika i njihovih kolektivnih interesa.

Sudski opunomoćenik utvrđuje popis potraživanja, uključujući u pogledu plaća, zajedno s prijedlozima za prihvata, odbijanje ili upućivanje pitanja nadležnom sudu te dostavlja taj popis stečajnom sucu.

Likvidator

U slučaju donošenja presude o sudskoj likvidaciji sud imenuje likvidatora.

Likvidator mora provjeriti potraživanja i realizirati imovinu dužnika kako bi isplatio potraživanja vjerovnicima.

Provodi otpuštanja zaposlenika i može odabrati hoće li nastaviti s ugovorima koji su u tijeku.

On zastupa dužnika kojem su oduzete ovlasti te stoga ostvaruje većinu njegovih prava i izvršava većinu radnji povezanih s tom imovinom tijekom postupka sudske likvidacije. Međutim, ne može ostvarivati prava koja nisu povezana s imovinom dužnika.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Prijeboj je način otplate uzajamnih obveza po najslabijim tržišnim uvjetima.

Može se primijeniti samo kad je riječ o dvjema osobama koje su uzajamni vjerovnici odnosno dužnici.

Dakle, prijebojem se postiže dvostruko skraćeno namirenje uzajamnih potraživanja.

Dužniku je u načelu zabranjeno plaćanje potraživanja nastalih prije donošenja presude o pokretanju postupka zaštite od vjerovnika ili postupka reorganizacije pod nadzorom suda.

Međutim, zabrana plaćanja prethodnih potraživanja ne primjenjuje se na plaćanje povezanih potraživanja primjenom prijeboja. Uzajamna potraživanja smatraju se povezanim ako su iste vrste i ako je njihov nastanak povezan s provedbom ili povredom istog ugovora ili ugovorne cjeline.

Ako potraživanje povezano s prethodnim potraživanjem nastane nakon donošenja presude o pokretanju postupka, moguće je provesti plaćanje tog potraživanja prijebojem s prethodnim potraživanjem, pod uvjetom da je potonje prijavljeno.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Postupak nastavka provedbe tekućih ugovora

Pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti ne dovodi se u pitanje postojanje ugovora kojima je dužnik povezan sa svojim partnerima (dobavljačima, klijentima), a koji su na snazi u trenutku pokretanja postupka.

Ugovori koji su na snazi jesu ugovori koji postoje i koji se provode u trenutku pokretanja postupka, ugovori sklopljeni na paušalnoj osnovi koji nisu istekli na taj datum ili ugovori s trenutačnim izvršenjem koje još nije provedeno, ali su ugovori već sklopljeni.

Posebne odredbe povezane s tekućim ugovorima ne primjenjuju se na ugovore o radu.

Zaštita od vjerovnika i reorganizacija pod nadzorom suda

Ugovori se u načelu automatski nastavljaju.

To znači da druga ugovorna strana mora ispuniti svoje obveze bez obzira na to što dužnik nije ispunio svoje obveze prije presude o pokretanju postupka.

Naknada za usluge pružene nakon presude o pokretanju postupka isplatit će se drugoj ugovornoj strani na datum dospijanja.

Sudski upravitelj jedini raspolaže mogućnošću, na temelju javnog poretka, da zahtijeva nastavak provedbe ugovora, pod uvjetom plaćanja usluga koje će se pružiti.

U slučaju da sudskog upravitelja nema, dužnik može zahtijevati izvršenje tekućih ugovora nakon dobivanja suglasnosti sudskog opunomoćenika.

Sudski upravitelj isto tako ima ovlast raskinuti ugovor koji se treba izvršiti ili prekinuti obročno plaćanje ako utvrdi da ne raspolaže dostatnim sredstvima za ispunjenje obveza dužnika.

Druga ugovorna strana može sudskom upravitelju (ili dužniku, ako ne postoji sudski upravitelj) dostaviti službenu obavijest kojom zahtijeva donošenje odluke o budućnosti ugovora.

Ugovor koji je na snazi automatski se raskida ako sudski upravitelj (ili dužnik) ne odgovori na tu obavijest u roku od mjesec dana.

Isto vrijedi u slučaju neplaćanja i ako druga ugovorna strana ne da suglasnost za nastavak ugovornog odnosa.

Osim toga, sudski upravitelj (ili dužnik, ako ne postoji sudski upravitelj) može od stečajnog suca zatražiti donošenje presude o raskidu ugovora koji je u tijeku ako je taj raskid potreban radi zaštite od vjerovnika ili reorganizacije dužnika te ako se time ne bi pretjerano naštetilo interesima druge ugovorne strane.

Sudska likvidacija

Kao u slučaju postupaka zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda, svi se ugovori koji su u tijeku automatski nastavljaju. To znači da druga ugovorna strana takvog ugovora mora ispuniti svoje obveze bez obzira na to što dužnik nije ispunio svoje obveze prije presude o pokretanju postupka.

Naknada za usluge pružene nakon presude o pokretanju postupka isplatit će se na datum dospijanja.

Likvidator jedini može zahtijevati izvršenje ugovora koji su u tijeku na način da se osigura pružanje usluge obećane dužniku.

Druga ugovorna strana može likvidatoru dostaviti službenu obavijest kojom zahtijeva donošenje odluke o budućnosti ugovora.

Ugovor se automatski raskida ako likvidator ne odgovori na tu obavijest u roku od mjesec dana.

Isto vrijedi ako se činidba dužnika odnosi na plaćanje novčanog iznosa, na dan kada je druga ugovorna strana obaviještena o odluci likvidatora da ne nastavi s provedbom ugovora, kao i u slučaju neplaćanja kada se druga ugovorna strana ne slaže s nastavkom provedbe ugovornih odnosa.

Ako je riječ o bilo čemu drugom osim o plaćanju novčanog iznosa, likvidator isto tako može od stečajnog suca zatražiti da proglaši raskid ugovora ako je to potrebno za provedbu likvidacije i ako se time ne bi pretjerano naštetilo interesima druge ugovorne strane.

Prenošenje tekućih ugovora

U slučaju postupka zaštite od vjerovnika, postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili postupka sudske likvidacije, ako se naloži prenošenje poduzeća djelomično ili u cijelosti, sud može donijeti rješenje o prenošenju određenih ugovora o zakupu, najmu ili pružanju robe i usluga potrebnih za nastavak poslovanja.

Ugovorna strana čiji ugovor nije bio predmet prijenosa može zatražiti od stečajnog suca da proglaši raskid tog ugovora ako sudski upravitelj, dužnik (ako ne postoji sudski upravitelj) ili likvidator ne zatraži nastavak izvršenja tog ugovora.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Kad je riječ o postupku u slučaju nesolventnosti, vjerovnici imaju obvezu zaštititi svoja prava u odnosu na dužnika isključivo u okviru postupka u slučaju nesolventnosti i ne mogu pojedinačno pokrenuti postupak protiv dužnika kako bi osigurali plaćanje.

Donošenje presude o zatvaranju postupka sudske likvidacije zbog nedovoljnih sredstava ne podrazumijeva da vjerovnici ponovno mogu pojedinačno ostvarivati svoja prava protiv dužnika.

Postoje iznimke od ovog pravila:

za postupke koji se odnose na imovinu stečenu nasljeđivanjem tijekom postupka sudske likvidacije

ako je potraživanje nastalo zbog prekršaja za koji je utvrđena krivnja dužnika te ako se odnosi na prava povezana s osobom vjerovnika i

ako je potraživanje nastalo zbog prijevanih radnji počinjenih na štetu tijela za socijalnu zaštitu. Prijevarno podrijetlo potraživanja utvrđuje se sudskom odlukom ili kaznom koju izriče tijelo za socijalnu zaštitu.

Vjerovnici isto tako imaju pravo na pojedinačno pokretanje postupaka u sljedećim slučajevima:

proglašen je osobni stečaj dužnika

dužnik je proglašen krivim za prijevarni stečaj

dužnik, na temelju bilo kojeg dijela svoje imovine, ili pravna osoba čiji je bio direktor bila je predmet prethodnog postupka sudske likvidacije koji je zatvoren zbog nedovoljnih sredstava manje od pet godina prije pokretanja predmetnog postupka ili su dužniku tijekom pet godina koje prethode tom datumu oprošteni dugovi

postupak je pokrenut kao teritorijalni postupak u smislu članka 3. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1346/2000 od 29. svibnja 2000. o stečajnom postupku.

Osim toga, u slučaju prijave u odnosu na jednog ili više vjerovnika sud svim vjerovnicima dopušta ponovno pokretanje pojedinačnih postupaka protiv dužnika. Sud donosi odluku po zatvaranju postupka, nakon što je saslušao ili propisno pozvao dužnika, likvidatora i nadzornike. Isto tako, može naknadno donijeti odluku na zahtjev svih zainteresiranih strana te pod istim uvjetima.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Donošenjem presude o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti prekidaju se ili zabranjuju postupci pokrenuti protiv dužnika u svrhu plaćanja novčanog iznosa ili raskida ugovora zbog neplaćanja novčanih iznosa.

Obustavljaju se i postupci izvršenja i zaštitne mjere.

Postupci koje su pokrenuli vjerovnici prije pokretanja skupnog postupka u slučaju nesolventnosti prekidaju se ili obustavljaju.

Prema tome, obuhvaćeni su svi prethodni vjerovnici, neovisno o tome raspolažu li jamstvima.

Prekid i zabrana primjenjuju se na sve postupke u slučaju nesolventnosti.

Postupci koji su u tijeku prekidaju se sve dok predmetni vjerovnik ne prijavi svoja potraživanja.

Nakon toga postupci se nastavljaju automatski, ali odnose se isključivo na utvrđivanje postojanja potraživanja i njegova iznosa, ne uključujući presudu u odnosu na dužnika.

Pravni postupci i postupci izvršenja, osim prethodno navedenih, nastavljaju se tijekom razdoblja promatranja dužnika, nakon zajedničkog saslušanja sudskog opunomoćenika i sudskog upravitelja, ako potonji ima zadaću pružanja pomoći dužniku ili zastupanja dužnika, ili nakon ponovnog pokretanja postupka na inicijativu sudskog opunomoćenika ili sudskog upravitelja.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Postupak zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda

U svrhu donošenja plana za zaštitu od vjerovnika s vjerovnicima se provodi savjetovanje o rokovima plaćanja ili otpustu duga.

Sudski upravitelj (ili dužnik, ako ne postoji sudski upravitelj) dostavlja prijedloge sudskom opunomoćeniku koji zastupa vjerovnike.

Sudski opunomoćenik pojedinačno ili kolektivno dobiva suglasnost od svakog vjerovnika koji je prijavio svoja potraživanja.

Sudski opunomoćenik nije obavezan savjetovati se s vjerovnicima za koje u nacrtu plana nisu izmijenjeni uvjeti plaćanja ili za koje je predviđeno plaćanje cijelog iznosa odjednom u gotovini neposredno nakon donošenja plana ili priznavanja potraživanja.

Odbori vjerovnika

Ako dužnik ima više od 150 zaposlenika i promet veći od 20 milijuna EUR, osniva se odbor vjerovnika, koji donosi odluku o nacrtima planova otpisa obveza.

Sud može odlučiti primijeniti te odredbe i ispod navedenih pragova.

Odbori vjerovnika sastaju se u različitim sastavima ovisno o kategoriji vjerovnika kako bi im podnijeli prijedloge o kojima mogu raspravljati i o kojima donose zajedničku odluku, odnosno, vjerovnici koji su u manjini moraju se prikloniti odluci vjerovnika u većini.

Postoji odbor kreditnih institucija, koji čine društva za financiranje, kreditne i slične institucije, te odbor koji čine glavni dobavljači robe i usluga. Ako postoje imatelji obveznica, saziva se glavna skupština koju čine svi vjerovnici koji posjeduju obveznice izdane u Francuskoj ili u inozemstvu radi donošenja odluke o planu koji su usvojili odbori vjerovnika.

Odbori vjerovnika moraju se savjetovati sa sudskim upraviteljem u pogledu nacrt plana i glasati u korist plana prije nego što sud može donijeti odluku.

Ako postoje odbori vjerovnika, svaki vjerovnik koji je član odbora može iznijeti alternativne prijedloge za nacrt plana koji je predstavio dužnik.

Prema tome, nacrt plana može izraditi dužnik (prema potrebi uz pomoć sudskog upravitelja) ili, u slučaju reorganizacije pod nadzorom suda, sudski upravitelj uz pomoć dužnika, ali nacrt plana može proizaći i iz inicijative vjerovnika koji su članovi odbora. Plan koji su donijeli odbori i, ako je riječ o zasebnom planu, plan koji podržavaju dužnik ili upravitelj potom se mogu istodobno podnijeti sudu.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika

U slučaju pokretanja ubrzanog postupka zaštite od vjerovnika odbori vjerovnika (odbor kreditnih institucija i odbor dobavljača robe i usluga) obvezno se sazivaju, kao i, prema potrebi, glavna skupština imatelja obveznica.

Isto tako, provodi se pojedinačno savjetovanje s vjerovnicima koji nisu članovi odbora.

Ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika

U slučaju pokretanja ubrzanog postupka financijske zaštite od vjerovnika saziva se samo odbor kreditnih institucija te, prema potrebi, glavna skupština imatelja obveznica.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Imovina dužnika može se realizirati u okviru potpunog ili djelomičnog prijenosa poduzeća, ili u okviru pojedinačnih prijenosa. Na te se transakcije primjenjuju različita pravila.

Prijenos poduzeća nalaže sud; ne provodi ga upravitelj u slučaju nesolventnosti.

U okviru postupka zaštite od vjerovnika može se provesti samo djelomični prienos poduzeća. U okviru postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije prienos može biti djelomičan ili potpun.

U takvim slučajevima sud donosi odluku kojom određuje rok u kojem se ponude za preuzimanje moraju dostaviti sudskom opunomoćeniku, likvidatoru ili upravitelju, ovisno o slučaju. Ponude moraju biti u pisanom obliku i sadržavati niz obveznih pojedinosti.

Pojedinačni prijenosi imovine podliježu drukčijim pravilima.

Za vrijeme postupka zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda, ako mu nisu oduzete ovlasti, dužnik može nastaviti sam raspolagati imovinom, u skladu sa zadaćama upravitelja.

Ako raspolaganje koje uključuje realizaciju imovine nije obuhvaćeno svakodnevnim upravljanjem poduzećem, mora dobiti prethodno odobrenje stečajnog suca.

Dok je plan za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suca na snazi, dužnik ponovno stječe potpunu kontrolu nad svojom imovinom.

U okviru postupka sudske likvidacije likvidator mora dobiti odobrenje stečajnog suca kako bi mogao izvršiti prienos imovine.

Nekretnine se prodaju po nalogu suda. Stečajni sudac određuje najnižu cijenu i osnovne uvjete prodaje. On može odobriti i prodaju na dražbi uz određivanje najniže cijene. Isto tako, stečajni sudac može odobriti privatnu prodaju po cijeni i pod uvjetima koje on odredi.

Likvidator zatim raspodjeljuje prihod od prodaje prema rangu vjerovnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Prije donošenja presude o pokretanju postupka moraju biti podneseni zahtjevi za sva potraživanja, neovisno o tome jesu li ta potraživanja komercijalna, građanska, upravna (Riznica, tijela za pružanje socijalne skrbi i socijalne sigurnosti) ili kaznena (novčana kazna). Nije važno je li potraživanje neosigurano ili povlašteno, je li dospjelo ili za njegovo plaćanje postoji rok te je li sigurno ili uvjetno. Te se odredbe ne primjenjuju na zaposlenike.

Potraživanja redovno nastala nakon donošenja presude o pokretanju postupka u svrhu provedbe postupka ili u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku kako bi mogao obavljati poslovne djelatnosti plaćaju se po dospijeću.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Svi vjerovnici čija su potraživanja nastala prije donošenja presude o pokretanju postupka moraju prijaviti svoja potraživanja sudskom opunomoćeniku u okviru postupka zaštite od vjerovnika ili postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili, u slučaju likvidacije, likvidatoru.

Rok za prijavu potraživanja iznosi dva mjeseca od zakonite objave presude o pokretanju postupka.

Dužnik isto tako može sam podnijeti prijavu jednog od svojih vjerovnika pod istim uvjetima.

Prijava se isto tako odnosi na određena potraživanja nastala nakon donošenja presude o pokretanju postupka, odnosno na potraživanja koja nemaju povlašten status za plaćanje kao potraživanja korisna za poduzeće ili ona povezana s potrebama postupka.

U prijavi moraju biti navedeni dospjeli iznosi i iznosi koji će dospjeti u budućnosti, datumi dospijeća, vrsta postojećeg povlaštenog statusa ili jamstva te pravila za izračun kamata.

Za takve prijave nije potreban određeni obrazac. U prijavi mora biti jednoznačno izražena namjera vjerovnika da zahtijeva plaćanje svojeg potraživanja, da bude naveden u izvaji o potraživanju i da sudjeluje u postupku.

Nakon zaprimanja primjedbi dužnika sudski opunomoćenik utvrđuje popis prijavljenih potraživanja i svoje prijedloge za prihvaćanje, odbijanje ili upućivanje pitanja nadležnom sudu.

Taj popis dostavlja stečajnom sudu i sudskom upravitelju.

Prije nego što prihvati ili odbije potraživanje, stečajni sudac provjerava njegovo postojanje, iznos i vrstu s obzirom na dokazne elemente koje je podnositelj prijave dostavio te, ako je primjenjivo, elemente koje su dostavile saslušane osobe i sudski opunomoćenik.

Vjerovnicima koji ne prijave potraživanja u propisanim rokovima zabranjeno je pokretanje postupka i oni ne mogu sudjelovati u raspodjeli imovine ili zahtijevati dividende u slučaju donošenja plana ili realizacije imovine dužnika, osim ako stečajni sudac ukine zabranu.

U slučaju ukidanja zabrane mogu sudjelovati u raspodjeli nakon što prijave potraživanja.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika

Dužnik sastavlja popis potraživanja svih vjerovnika koji su sudjelovali u postupku mirenja, a koja moraju biti predmet prijave potraživanja. Dužnikov revizor ovjerava taj popis, koji se pohranjuje u tajništvu suda.

Sudski opunomoćenik svakom vjerovniku dostavlja izvadak iz popisa koji se odnosi na njegovo potraživanje.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Povlaštenu vjerovnik raspolaže jamstvom kojim mu se osigurava prvenstvo u plaćanju u odnosu na ostale, neosigurane vjerovnike svojeg dužnika u slučaju pokretanja kolektivnog postupka u slučaju nesolventnosti protiv dužnika.

Dakle, vjerovnik može biti povlašten:

ako raspolaže jamstvom koje mu je dodijelio dužnik ili sud ili

ako mu je zakonom dodijeljen povlašten status zbog njegova statusa.

Nisu svi povlašteni vjerovnici jednaki. Ako se natječe nekoliko povlaštenih vjerovnika, njihova se potraživanja isplaćuju prema redosljedu propisanom zakonom, ali uvijek prije neosiguranih vjerovnika.

Neosiguranim vjerovnicima potraživanja se isplaćuju iz preostale imovine dužnika nakon isplate povlaštenim vjerovnicima. Raspodjela se izvršava prema načelu razmjernosti.

Razine povlaštenosti

Postupak zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda

Raspodjela prihoda od prodaje nekretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redosljedu:

povlaštena potraživanja zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih 60 dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi za očuvanje, realizaciju imovine i raspodjelu prihoda među vjerovnicima (troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.)

potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na povlaštenost postupka mirenja: prednost se daje vjerovnicima koji daju novi doprinos u novcu ili koji pruže novu robu ili usluge u svrhu osiguranja daljnjeg obavljanja djelatnosti poduzeća i njegove održivosti

povlašteni status potraživanja nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: potraživanja nastala za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili potraživanja nastala u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili radi provedbe ugovora koji je u tijeku koji održava likvidator ili potraživanja nastala za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba

potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na opći povlašten status zaposlenika: plaćanje naknade za šest mjeseci rada prije donošenja presude o pokretanju postupka

potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na posebni povlašten status ili hipoteku neosigurana potraživanja.

Raspodjela prihoda od prodaje pokretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redosljedu:

potraživanja osigurana posebnim jamstvom za pokretnine na temelju založnog prava

povlaštena potraživanja zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih 60 dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi za očuvanje, realizaciju imovine i raspodjelu prihoda među vjerovnicima (troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.)

potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na povlaštenost postupka mirenja: prednost se daje vjerovnicima koji daju novi doprinos u novcu ili koji pruže novu robu ili usluge u svrhu osiguranja daljnjeg obavljanja djelatnosti poduzeća i njegove održivosti

povlašteni status potraživanja nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: potraživanja nastala za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili potraživanja nastala u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili radi provedbe ugovora koji je u tijeku koji održava likvidator ili potraživanja nastala za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba

povlašteni status Riznice

potraživanja osigurana posebnim jamstvom za pokretnine bez založnog prava

potraživanja osigurana na temelju drugih općih povlastica za pokretnine

neosigurana potraživanja.

Sudska likvidacija

Raspodjela prihoda od prodaje nekretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redosljedu:

povlaštena potraživanja zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih 60 dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.

potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na povlaštenost postupka mirenja: prednost se daje vjerovnicima koji daju novi doprinos u novcu ili koji pruže novu robu ili usluge u svrhu osiguranja daljnjeg obavljanja djelatnosti poduzeća i njegove održivosti

potraživanja osigurana posebnim jamstvima za nekretnine

povlašteni status potraživanja nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: potraživanja nastala za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili potraživanja nastala u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili radi provedbe ugovora koji je u tijeku koji održava likvidator ili potraživanja nastala za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba

neosigurana potraživanja.

Raspodjela prihoda od prodaje pokretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redosljedu:

potraživanja osigurana posebnim jamstvom za pokretnine na temelju založnog prava

povlaštena potraživanja zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih 60 dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.

potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na povlaštenost postupka mirenja

povlašteni status potraživanja nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: potraživanja nastala za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili potraživanja nastala u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili radi provedbe ugovora koji je u tijeku koji održava likvidator ili potraživanja nastala za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba

potraživanja osigurana na temelju hipoteke nad pokretninama ili potraživanja osigurana na temelju zaloga nad strojevima ili opremom

povlašteni status Riznice

potraživanja osigurana posebnim jamstvom za pokretnine bez založnog prava

druge opće povlastice za pokretnine (članak 2331. Građanskog zakonika (*Code civil*)) i opće povlastice zaposlenika

neosigurana potraživanja.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Postupak zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda

Svrha postupaka zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda jest omogućiti spašavanje poduzeća, daljnje obavljanje djelatnosti, očuvanje radnih mjesta i podmirenje obveza na temelju plana. Plan za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda može se donijeti samo ako su ispunjeni ti uvjeti.

Dužnik (u slučaju postupka zaštite od vjerovnika) ili sudski upravitelj (u slučaju postupka reorganizacije pod nadzorom suda) ili vjerovnik (ako je uspostavljen odbor vjerovnika) izrađuje nacrt plana ako postoji stvarna mogućnost spašavanja poduzeća. Taj se plan sastoji od triju dijelova:

gospodarske i financijske sastavnice kojom se određuju izgledi oporavka poduzeća s obzirom na mogućnosti i načine djelovanja, stanje tržišta i raspoloživa financijska sredstva

definicije načina podmirenja obveza i mogućih jamstava koju mora odobriti direktor kako bi zajamčio njezinu provedbu i socijalne sastavnice, u kojoj se izlažu i obrazlažu razina zapošljavanja, izgledi za radna mjesta te predviđeni socijalni uvjeti za nastavak obavljanja djelatnosti. Ako su nacrtom predviđena otpuštanja zbog ekonomskih razloga, u njemu se razmatraju već poduzete mjere i utvrđuju se mjere koje je potrebno poduzeti radi omogućavanja ponovnog zapošljavanja i isplate naknade zaposlenicima čije je zaposlenje ugroženo.

U planu se navode sve obveze koje su preuzele osobe zadužene za provedbu i koje su potrebne za oporavak poduzeća.

Nakon toga sud donosi odluku o nacrtu plana koji mu je dostavio dužnik ili vjerovnik.

Odluka suda kojom se odobrava plan za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda ili plan za prodaju čini sudsku odluku. Ako su uspostavljeni odbori vjerovnika, plan uključuje i ugovorni aspekt.

Trajanje plana ne smije biti dulje od 10 godina, odnosno 15 godina kad je riječ o poljoprivrednicima.

Sud imenuje upravitelja ili opunomoćenika koji nadzire provedbu plana tijekom cijelog razdoblja njegova trajanja.

Odlukom o donošenju plana prestaje razdoblje promatranja. Dužnik ponovno raspolaze svojom imovinom i ponovno može upravljati svojim poduzećem pod uvjetom da se pridržava mjera koje mu je sud naložio u planu.

Dužnik mora poštovati odredbe plana u svim pogledima.

U protivnom, u slučaju nepoštovanja obveza ili ako ponovno dođe do obustave plaćanja tijekom provedbe plana za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda, postoji mogućnost da plan bude ukinut i da se ponovno pokrene postupak protiv dužnika.

Pretvaranje u sudsku likvidaciju

Odluka o sudskoj likvidaciji može se donijeti tijekom ili nakon razdoblja promatranja koje je pokrenuto donošenjem presude o zaštiti od vjerovnika ili presude o reorganizaciji pod nadzorom suda.

Sud mora donijeti odluku o sudskoj likvidaciji ako se nastavak poslovanja poduzeća pokaže nemogućim ili ako nije moguće donijeti plan o prodaji u okviru postupka reorganizacije pod nadzorom suda.

Kraj obveza dužnika koji je fizička osoba u postupku sudske likvidacije

Oduzimanje ovlasti dužniku primjenjuje se od dana donošenja presude o sudskoj likvidaciji do zaključenja likvidacije. U tom trenutku dužnik ponovno stječe svoja prava i ponovno može djelovati.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Dovršetak provedbe plana za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda vjerovnicima koji nisu prijavili potraživanja onemogućuje se pokretanje postupka protiv dužnika.

Iznimno pokretanje pojedinačnih postupaka izričito je predviđeno samo u slučaju zaključenja sudske likvidacije zbog nedostatnih sredstava.

Trenutak u kojem se postupak u slučaju nesolventnosti smatra zaključenim

Razdoblje promatranja znači razdoblje koje traje od dana donošenja presude o pokretanju postupka do dana donošenja presude o planu za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda ili proglašenja sudske likvidacije.

U okviru postupka zaštite od vjerovnika i postupka reorganizacije pod nadzorom suda obavljanje poslovnih djelatnosti nastavlja se tijekom razdoblja promatranja, a dužnik u načelu nastavlja upravljati svojim poduzećem, uz određena ograničenja.

Ako postoji ozbiljna mogućnost oporavka poduzeća, razdoblje promatranja završava donošenjem plana za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda.

Donošenjem plana za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda dužnik ponovno stječe ovlasti nad poslovanjem, ali time ne završava postupak.

Zaključenje postupka nastupa nakon što stečajni sudac odobri završno izvješće upravitelja ili sudskog opunomoćenika. Predsjednik suda tada donosi rješenje o zaključenju postupka, odnosno sudsku upravnu mjeru koja nije podložna pravnom lijeku.

Dakle, postupak je sudski zaključen u trenutku donošenja rješenja o zaključenju.

Međutim, učinci postupka ne završavaju donošenjem rješenja o zaključenju jer je plan za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda i dalje u tijeku.

Dužnik mora poštovati odredbe plana u svim pogledima.

U protivnom, u slučaju nepoštovanja obveza ili ako ponovno dođe do obustave plaćanja tijekom provedbe plana za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda, postoji mogućnost da plan bude ukinut i da se ponovno pokrene postupak protiv dužnika.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškove postupka snosi poduzetnik koji je predmet postupka u slučaju nesolventnosti.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Kad sud pokrene postupak reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije, u načelu se smatra da je datum obustave plaćanja dužnika datum donošenja presude o pokretanju postupka.

Međutim, sud ima mogućnost kao datum obustave plaćanja odrediti datum koji do 18 mjeseci prethodi datumu pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Razdoblje koje teče od datuma obustave plaćanja do datuma pokretanja postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije u tom se slučaju naziva „razdobljem sumnje”.

Određene radnje koje je dužnik izvršio tijekom tog razdoblja, a koje se čine prijevarnima, poništavaju se.

Utvrđivanje ništavosti radnji izvršenih tijekom tog razdoblja u isključivoj je nadležnosti suda pred kojim se vodi postupak.

Pokretanje postupaka dopušteno je samo sudskom upravitelju, sudskom opunomoćeniku, likvidatoru ili javnom tužiteljstvu.

Vjerovnici mogu pojedinačno ili zajednički, posredstvom sudskog opunomoćenika, pokrenuti postupak za proglašenje ništavosti.

Radnja je ništava u pogledu svih osoba i retroaktivno se poništava.

Postoji 12 slučajeva obvezne ništavosti koji se primjenjuju na takve radnje. To su:

svi akti kojima se besplatno prenosi vlasništvo nad pokretnom ili nepokretnom imovinom

svi zamjenski ugovori u kojima obveze dužnika znatno premašuju obveze druge strane

sva plaćanja, neovisno o načinu, za nedospjela dugovanja na dan plaćanja

sva plaćanja dospjelih dugovanja, plaćena na bilo koji način osim novčanicama, vrijednosnim papirima, bankovnim prijenosom, prijenosom vlasništva ili na bilo koji uobičajeno prihvaćeni način plaćanja u poslovnim odnosima

sve uplate ili polozni iznosi ostvareni nakon zaloga imovine u slučaju nepostojanja pravomoćne sudske presude

sve ugovorne hipoteke, sve sudske hipoteke i sve zakonske hipoteke bračnih drugova te sva založna prava nad imovinom dužnika za prethodno nastale dugove
sve zaštitne mjere, osim ako upis ili nalog o zapljeni prethode datumu obustave plaćanja
sva odobrenja i ostvarivanja mogućnosti za zaposlenike poduzeća
svi prijenosi imovine ili prava na uzajamni fond, osim ako je do prijenosa došlo na temelju jamstva za istodobno nastali dug
sve izmjene ugovora o fondu koji se odnose na prava ili imovinu prenesene u uzajamni fond na temelju jamstva za dugove nastale prije stupanja na snagu te izmjene
ako je dužnik samostalni poduzetnik s ograničenom odgovornošću, svaka raspodjela ili promjena u raspodjeli imovine, pod uvjetom da se prihodi na koje se ta raspodjela ne odnosi uplaćuju u poslovnu djelatnost, zbog čega dolazi do osiromašenja imovine obuhvaćene postupkom u korist druge imovine tog poduzetnika
ovjerena izjava dužnika o zabrani zapljene.
Neovisno o tome jesu li stranke postupale u dobroj vjeri, sud mora te radnje proglasiti ništavima.
Nadalje, sud može proglasiti ništavima radnje kojima se besplatno prenosi vlasništvo nad pokretnom ili nepokretnom imovinom provedene tijekom razdoblja od šest mjeseci prije datuma obustave plaćanja te izjavu o zabrani zapljene sastavljenu u tom razdoblju. Ti slučajevi podliježu neobveznoj ništavosti.
Posljednji put ažurirano: 11/05/2020
Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.